

[Hans Nielsen.]

med klare Ord her, at Flertallet ønsker heller ikke at ramme de Tilfælde, hvor en Person gaar Glip af et Arbejde, fordi en Sammenlutning af Personer — det være sig af religiøs eller filantropisk Natur — giver hverandre Fortrinsret.

Det er jo i Virkeligheden en Boykotning. En religiøs Sammenlutning kan tage et Arbejde for sig selv, og en anden, som vilde byde paa Arbejdet, og som ikke kan faa det, er saa blevet boykottet. Men han skal ikke kunne paaberaabe sig denne Lov til at faa en saadan Afgørelse omstyrtet eller kendt retsstridig.

Jeg tror, det er en meget farlig Bestemmelse, der er sat ind der; og vi har hverken af den ene eller den anden Minister faaet Svar paa det Spørgsmaal, som det ærede Medlem Hr. P. Munch stillede i Gaar, nemlig dette: hvad mener man med dette „f. Eks.“, som staar foran. Er det ogsaa politiske Organisationer, der kan foretage sig det? Er det agrariske, er det bymæssige Sammenlutninger, der kan foretage sig det og være udenfor?

Jeg kan ikke tro, at man — det kunde føre til den mest urimelige Skinhellighed og Hykleri — f. Eks. kunde slutte sig sammen i religiøse Foreninger for at erhverve sig et bestemt Arbejde og udelukke andre fra at faa fat i det. Jeg kan ikke forstaa, at den ærede Ordfører vil forsvare en saadan Fremgangsmaade som denne.

Jeg skal endvidere gøre et Par Bemærkninger til den ærede Ordfører for de Konservativer, det ærede Medlem Hr. Hendriksen, der bebrejdede os, at vi ikke havde villet være med til et positivt Arbejde til Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden. Det er efter min Mening en ganske ubegrundet Beskyldning. Det ærede Medlem ved meget vel, at jeg ikke een, men mange Gange har sagt; at jeg meget vel kunde tænke mig, at man kom til Bestemmelser, som forhindrede visse bestemte Ting. Men det ærede Medlem har aldrig indladt sig paa Forhandlinger i saa Henseende; og jeg ved meget vel hvorfor, og det ved det ærede Medlem ogsaa.

Det er, fordi dette Lovforslag ikke har nogen saglig Interesse for det ærede Medlem. Det er kun et politisk Spørgsmaal, der afgøres. Som „Berlingske Tidende“ siger: Det er en Krig om Agrarstemmer, Fibiger-Agrarerne skal ikke staa tilbage for Pinstrup-Agrarerne. Det er i Virkeligheden den dybe Skillelinie, der ligger bagved. Det manglede blot, at det ærede Medlem Hr. Fibigers Vælgere skulde kunne bebrejde ham; at han

ikke værnede Arbejdsfriheden lige saa godt, som de gør ovre paa den anden Side af Limfjorden, i Himmerland, hvor det ærede Medlem Hr. Pinstrup er. Det er det, der ligger bagved. Af den Grund har der aldrig været gjort Forsøg paa at faa en virkelig Forhandling i Gang.

Saa siger det ærede Medlem Hr. Hendriksen, at det er ikke nogen Klasselov. Jeg har en Gang sagt, at dette Lovforslag er en Klasselov. Det protesterer han meget ivrigt imod. Jeg har gjort opmærksom paa, at det ogsaa vil ramme Haandværkere. Jeg vil til Støtte for mine Udtalelser citere, hvad Bogtrykker Rosendahl i Esbjerg, Formand for Arbejdsgiverforeningen der, siger om Spørgsmaalet. Han siger: Forslaget maa derfor absolut betegnes som en Klasselov med Front imod to Sider. Med det Kendskab, jeg har til Stemningen i Arbejdsgiverkredse, kan jeg forsikre „Vestkysten“, at der i al Almindelighed kun er een Mening om dette Forslag, og at dets Vedtagelse vil give Bagslag i mere end een Henseende.

Bogtrykker Rosendahl er, saa vidt mig bekendt, Venstremand og Formand for Arbejdsgiverforeningen i Esbjerg. Han er Modstander af Lovforslaget som vist de fleste Arbejdsgivere og siger, at han er fuldstændig klar over, at det er en Klasselov, selv om den slaar til to Sider, til Arbejderne og Haandværkerne, først og fremmest Haandværkerne, og til de mindre næringsdrivende, som i mange Tilfælde vanskeligt kan leve, fordi kollektive Aftaler gøres fuldstændig umulige.

Derfor maa jeg hævde, at det er ganske berettiget, naar jeg har stemplet Loven som en Klasselov. Og naar det ærede Medlem Hr. Hendriksen er utilfreds med det, vil jeg anmode ham om at gøre det Regnskab op med Bogtrykker Rosendahl i Esbjerg. Han har den selv samme Mening som jeg; og jeg tror, at Hr. Langkjær og mange andre er af selv samme Opfattelse.

Saa gjorde det ærede Medlem Hr. Hendriksen mig en Indrømmelse, som jeg sætter stor Pris paa, idet han erkendte, at Lovforslaget ikke har noget med Arbejdsmuligheder at bestille. Det er jeg taknemmelig for, det er en ærlig Udtalelse. Vi har baade det ene og det andet Sted og her paa Rigsdagen af Venstre faaet fortalt, at dette Lovforslags Vedtagelse betød kolossalt meget i Retning af at skaffe Arbejde her i Landet; naar vi vedtog det, skulde der komme Hjul i Gang. Nu kommer Ordføreren for det konservative Parti og slaar den Tale ned. Og det er ganske rigtigt: Der vil ikke blive en